

Mobilno izvještavanje

KAKO DA
SMARTPHONE
POSTANE VAŠ
NAJBOLJI PRIJATELJ

ŠTA JE MOBILNO NOVINARSTVO?

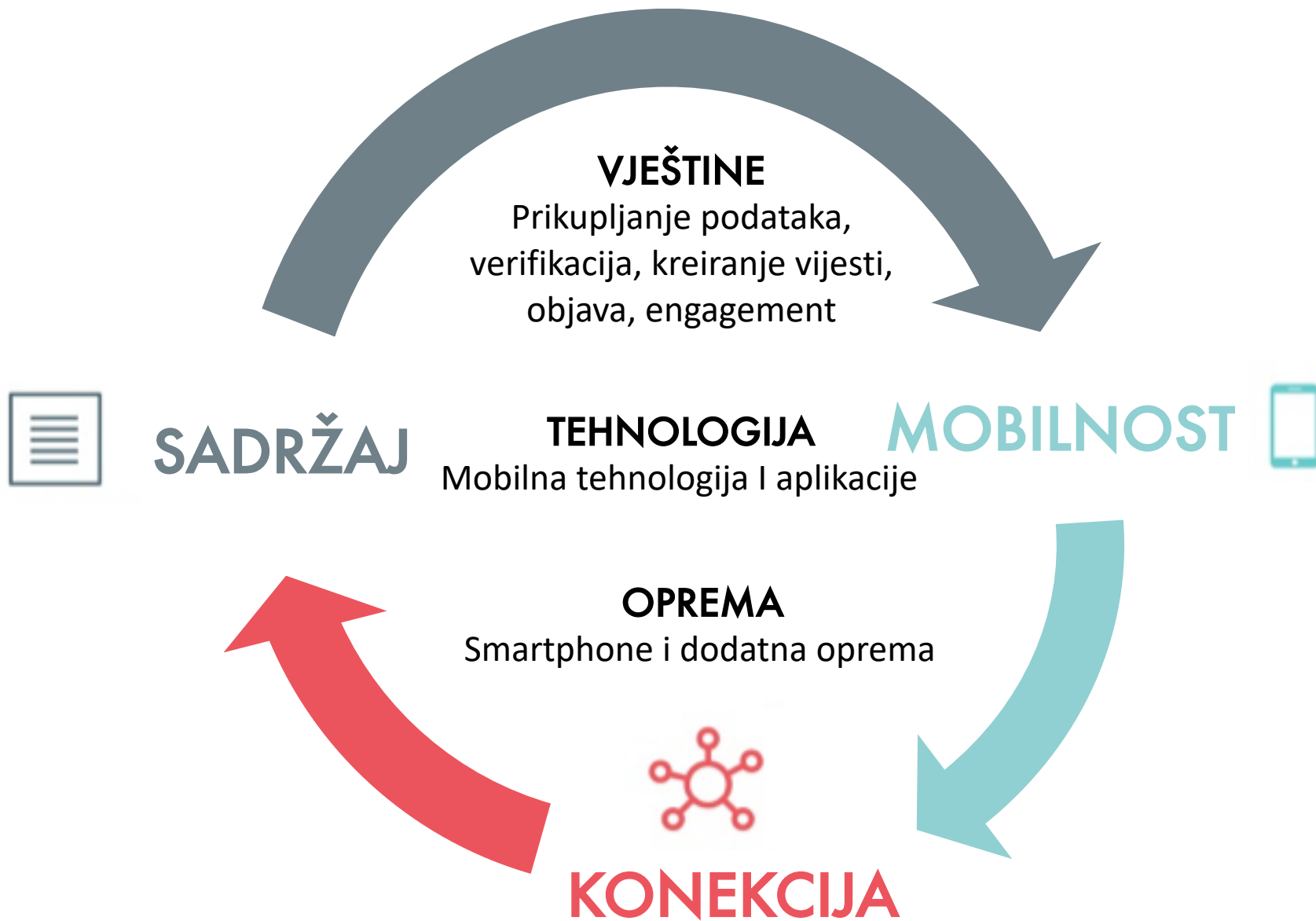
Mobilno novinarstvo (mobilno izvještavanje) je proces prikupljanja i kreiranja vijesti korišćenjem smartphona i/ili ostalih mobilnih uređaja.

Trend u izvještavanju i objavljivanju vijesti, koji ima potencijal da postane novi standard u novinarskoj praksi, posebno kada je u pitanju izvještavanje sa lica mjesta (najnovije vijesti)

Radi se o vještini proizvodnje sadržaja putem mobilnog telefona, istraživanju i korišćenju alternativnih medija u odnosu na tradicionalno novinarstvo

PREDNOSTI MOBILNOG IZVJEŠTAVANJA

- **Niži troškovi** (cena opreme je mnogo niža)
- **Veća mobilnost** (da bismo izvještavali nije nam potrebna robusna I teška tradicionalna oprema, niti veliki tim, možemo lako stići na nepristupačna I udaljena mjesta)
- **Veća bezbednost** (umesto teške I glomazne opreme reporteri koriste samo smartphone, lako se uklapaju u masu, ne upadaju u oči...)
- **4K kvalitet** (smartphone telefoni nove generacije generišu 4K video)
- **Live stream** (pametni telefoni mogu da snimaju uživo sa lica mesta I u realnom vremenu odmah postavljaju sadržaj na mrežu. To nam omogućava interakciju sa publikom I veći audience engagement)
- **Efikasnost** (mobilni reporteri mogu jednim klikom prebaciti sadržaj redakciji. Uz obuku, reporter može ujedno biti I kameraman, dizajner, recezent...)
- **Podstiče kreativnost I eksperimentisanje** (novinari sada imaju priliku za istraživanje novih tehnika I razvoj novih vještina, osmišljavanje kako da se izvještavanje uradi na nov način)

VJEŠTINE

1. **NAUČITE KAKO DA PLANIRATE MOBILNO-PRODUCIRANO IZVJEŠTAVANJE**

- Pre nego što krenete na lokaciju, isplanirajte svoj pristup - kako ćete radiit. Napravite storyboard
- Upečatljivi prikazi I kratke I jasne pokrivalice

2. **NAUČITE KAKO DA SNIMATE I EDITUJETE VIDEO NA TERENU UZ POMOĆ PAMETNOG TELEFONA**

- Proučite mogućnosti kamere na vašem telefonu
- Snimanje u pokretu
- Koristiti odgovarajući softver
- Pručite najbolje prakse

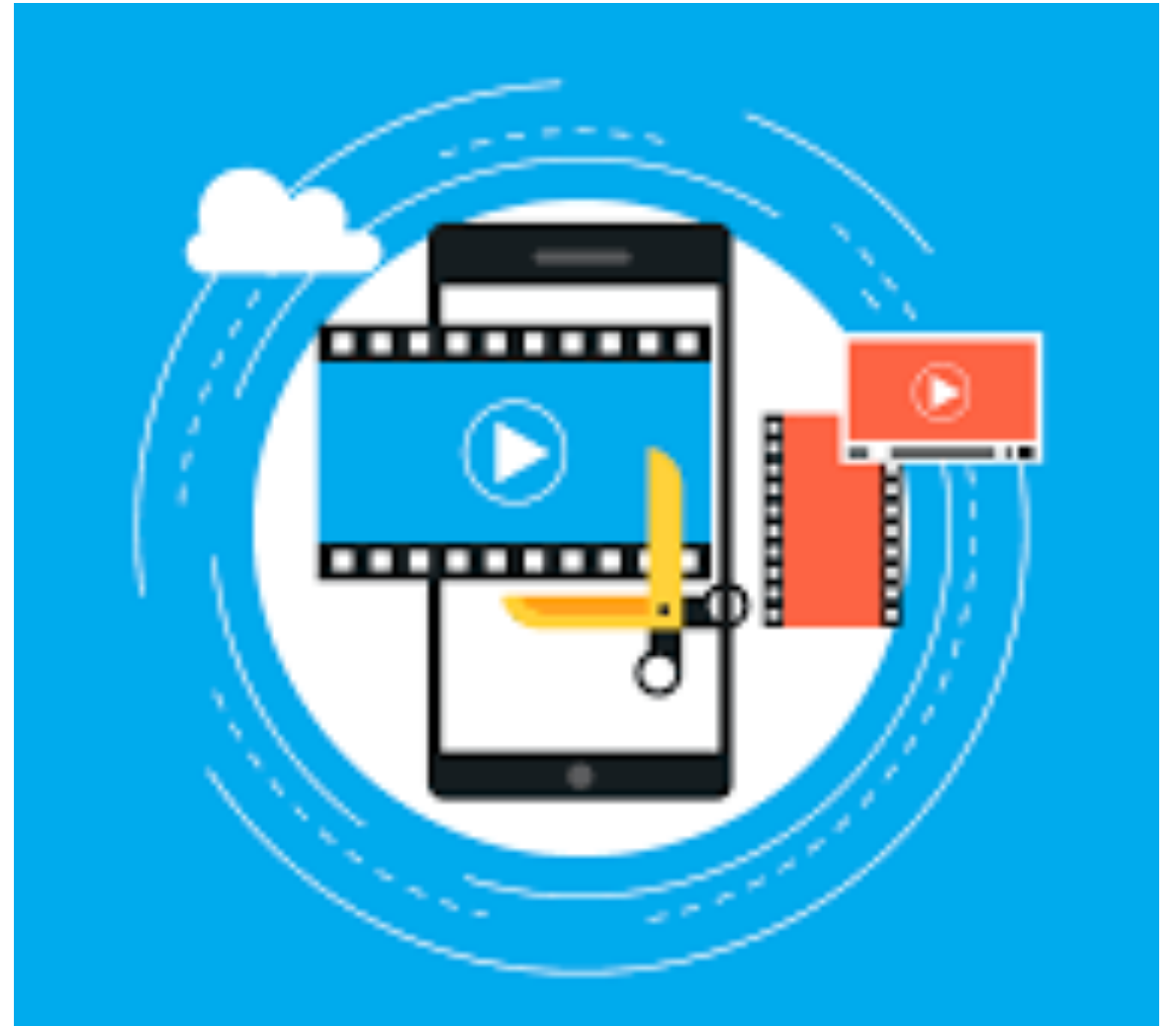
3. **ADAPTIRAJTE SE NA MULTI-PLATFORMSKE MEDIJE, RAZLIČITE EKRANE, KAKO BISTE PROIZVELI ODGOVARAJUĆI SADRŽAJ**

- Ljudi sada koriste različite medije, različite platforme I mreže, od štampanih novina do YouTubea, Twittera, Facebooka I instagrama. Za svaki od njih treba prilagoditi sadržaj

4. **PRATITE NAJNOVIJE TRENDOVE I ISPROBAVAJTE NOVE TEHNOLOGIJE**

TEHNOLOGIJA: APLIKACIJE

- Moguće je downloadovati na hiljade aplikacija. Mnoge od njih su korisne za mobilno izvještavanje.
- Stalno tražite nove aplikacije, istražujte šta rade, za šta vam mogu koristiti
- Svakog dana nastaju nove aplikacije, sa novim funkcionalnostima

FOTOGRAFIJE / EDITOVANJE

CAMERA +

Visok kvalitet fotografije
Funkcija jasnoće, koja generalno podiže kvalitet fotografije. Za razliku od HDR, Camera+ omogućava fotografisanje objekata u pokretu
Touch ekspozicija I fokus funkcija, posebna podešavanja
iPhone blic se može koristiti kao osvetljenje
Pravilo trećina za kompoziciju fotografije
Stabilizator slike, timer, burst...
Alati za editovanje
Digitani zoom do 6x
Podaci o fotografiji: datum, dimenzije, veličina, lokacija, fokalno sočivo, ...

PHOTOSHOP EXPRESS

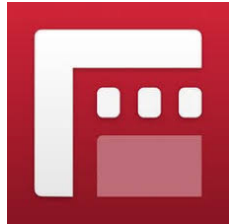
Bazično editovanje
Lako korišćenje
Podržava različite fajlove I opcije za sharing

SNAPSEED

Napredne opcije za editovanje
Automatsko editovanje

VIDEO SNIMANJE

FILMIC PRO

Snimanje kvalitetnih videa
Varijabilni speed zoom
Do 240 fps frame rate na novijim uređajima
Manuelno podešavanje fokusa, ekspozicije, ISO, boja, intenzitet boje
Audio metar
Podrška za stereo mikrofoni
Varijacije rezolucija i aspect ratio
Surovanje: FB, YouTube, Dropbox, Vimeo, podrška za FTP i Webdav servere.
Korisnici mogu snimati fajlove u FILMIC Library i koristiti iTunes File Sharing za velike fajlove visokog kvaliteta.

CINEMA FV-5

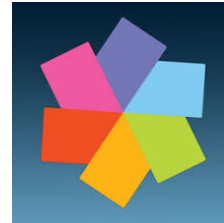
App za profesionalne snimatelje, za Android uređaje

VIDEO / EDITOVANJE

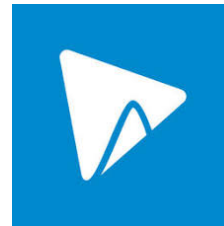
IMOVIE

Za iOS uređaje, kompatibilan sa Movie for Mac
Editovanje u rezolucijama do 4K
Snima voice-over, audio kontrole (trim, split, duplicate, fade)
Dodaje video filter, animirane titlove i soundtrack bilo kojem video klipu
Slow motion, time-lapse, slika u slici, podijeljeni ekrani
Koristi zvučne efekte i pjesme iz music library na telefonu
Shareovanje: Email, YouTube u 4K ili 1080p60, FB, Vimeo, iCloud, Drive, AirDrop

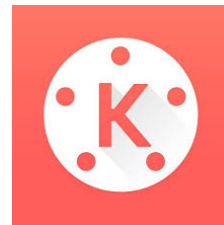
PINNACLE STUDIO

iOS app, za profesionalno editovanje, kvalitetni video klipovi

WE VIDEO

iOS i Android, besplatna app, ali se napredne opcije editovanja plaćaju

KINEMASTER

Za Android, besplatna app, radi bez konekcije na mrežu, odlične opcije editovanja. Napredne opcije se plaćaju

AUDIO SNIMANJE / EDITOVANJE

VOICE RECORDER PRO

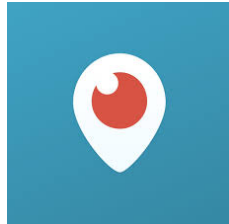
Profesionalni Voice recorder, možete snimati glas, kao i zvučni zapis sa lica mjesta
Nema limit dužine snimanja
Može importovati audio fajlove iz drugih app
Monitor zvuka tokom snimanja
Dodaje fotografije, zapise I bookmarks tokom snimanja
Dijeljenje: Dropbox, Microsoft OneDrive, Google Drive, Box Cloud. Salje audio ili video preko Bluetooth-a, emaila, SMS. Postuje movie klip na Facebook I YouTube. Eksportuje fajlove u druge app.

PCM RECORDER

Koristi mikrofona telefona za snimanje visokog kvaliteta (PCM/ WAVE)
Snima na SD-karticu, nema limit dužine.

LIVE STREAMING

PERISCOPE

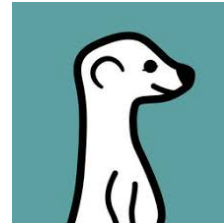
Live streaming sa geolokacijom.
Strimuje samo u Portrait modu (verticalno).
Može se postaviti public ili private stream.
Daje statistike o broju pregleda, lajkova i komentara.

Streaming se automatski snima i može se ponovo pustiti (replay) tokom narednih 24h
Sharing: Twitter

FACEBOOK LIVE

Možete koristiti Facebook za live streaming. Odličan za engagement publike.

MEERKAT

Ova app može da objavljuje putem Twittera. Ima no replay funkciju, ali omogućava čuvanje snimaka u Meerkat library. Nema geolokaciju

USTREAM

Omogućava planiranje emitovanja (scheduling).
Nema geolokaciju. Može se konektovati sa Twitterom i Facebookom

RAZNO

DROPBOX

Omogućava sjerovanje fajlova sa kolegama I redakcijom

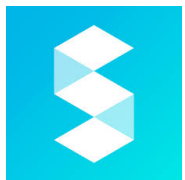
SKYPE

Koristan za intervjuje ili pokrivanje vijesti uživo

VIDEO GRADE

Za editovanje video klipova, kolor filteri – grading opcija

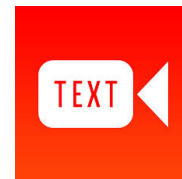
STOREHOUSE

App za vizuelni storytelling.

HYPERLAPSE

Timelapse app.

GRAVIE

Za dodavanje teksta i grafike video klipovima

SEENE

3D foto app

EVERNOTE

App za zabeleške. Sinhronizuje tekst, audio I fotografije sa uređajima preko Interneta. Može se koristiti za pisanje članaka I share sa redakcijom / deskom.

OPREMA

Kako biste poboljšali kvalitet svog mobilnog izvještavanja, možete koristiti dodatnu opremu da nadogradite svoj pametni telefon i pripremite se za specifične potrebe 0 situacije.

NA
POČETKU
OBAVEZNO
PROVERITE:

- Uključite **Airplane mod**
 - Uključite **Do Not Disturb** mode
 - Provjerite da li je **sočivo kamere čisto** (očistite ga)
 - Provjerite da li je **baterija napunjena** i ponesite rezervni (mobilni) punjač
 - Procijenite da li vam je potreban **eksterni storage** (memorija)
 - Koristite slušalice i eksterni mikrofon, ako je moguće. **Testirajte mikrofon**
 - Snimajte u **Landscape** orijentaciji
-

OPTIMIZUJTE VIDEO

ZAŠTO 30 SEC?

Instagram video koji dobija najviše komentara u proseku traje 25 sec.

Brže skrolujemo na Instagramu nego na ostalim app.

ZAŠTO 45 SEC?

U proseku video sadržaji na Twitteru traju 43 sec. Korisnici ove mreže su navikli na kratke forme, npr. Tweet od 140 karaktera. Neka video za tviter bude kratak I jasan.

ZAŠTO 1 MIN?

Korisnici na FB se najviše angažuju kod videa dužine oko 1 min. To je optimalna dužina koju mogu brzo da lajkuju ili podele pre nego što skroluju na sledeći post.

ZAŠTO 2 MIN?

Na YouTube platformi video klipove koji traju oko 2 min imaju najveći engagement. Ovde korisnici vole da gledaju duže klipove nego na ostalim mrežama.

SAVJETI: FOTO / VIDEO

- **STABILNOST.** Uvijek ponesite dodatnu opremu kojom ćete objezbediti stabilnost telefona/kamere (stalak, selfie štap, držač)
 - **PODESITE SETTINGS.** Bilo da koristite app ili kameru vašeg telefona, proverite i zaključajte focus i ekspoziciju, podesite boje pre nego što započnete snimanje
 - **OSVIJETLJENJE.** Ako je nedovoljno prirodne svetlosti koristite lampu sa vašeg telefona za dodatno osvjetljenje
 - **ZUMIRANJE.** Zumirajte što manje, čak i ako kamera ima digitalni zum. Postoje sočiva za zoom koja možete postaviti na kameu vašeg telefona.
-
- **ZVUK.** Ako koristite mikrofona telefona, proverite da ga slučajno ne blokirate svojom rukom ili držačem. Približite se subjektu maksimalno. Ako koristite eksterni mikrofona, utaknite ga pre aktiviranja bio koje aplikacije kako bi ga app detektovala.
 - **SNIMANJE.** Telefon može snimati tamo gdje veća kamera ne može. Snimajte ljude iz bliza, kao i okruženje. Snimajte u kratkim blokovima 20-60 sec, kako biste lako mogli dijeliti i slati fajlove ako je potrebno

LIVE STREAMING SA FACEBOOK LIVE

1. Otvorite Facebook app
2. Otvorite Update Status bar
3. Kliknite na Live dugme
4. Odaberite vaš audience
5. Napišite naslov

PREDNOSTI:

- Ima defiisanu publiku
- Mogu da se skroluju komentari
- Može se dijeliti dok je Live
- Snimak je sačuvan na stranici

NEDOSTACI:

- Kašnjenje tokom striminga

**HVAĽA NA
PAŽNJI!**
